

Sveriges Arkitekter

Första steget i karriären

Jobb och praktik i arkitektbranschen

Vi är bäst på arkitekter

Från studenttiden och genom hela karriären – Sveriges Arkitekter är ett förbund för alla arkitekter, oavsett inriktning. Vi gör heller ingen skillnad var du börjar jobba efter studietiden, privat, statligt eller kommunalt. På samma sätt hjälper vi dig som startar eget eller tar dig an egna uppdrag under utbildningen. Kort sagt behöver du aldrig byta fackförbund, vare sig du är praktikant, chef eller specialist: Vi är bäst på arkitekter.

Vårt arbete möjliggörs av att vi är över 13 000 medlemmar. Genom medlemskapet bidrar du till att Sveriges Arkitekter blir ännu starkare och kan jobba för bättre förutsättningar för arkitektur och bättre villkor för arkitekten. Är du inte redan medlem, blir du det enkelt på arkitekt.se/bli-medlem

Ni kan alltid vända er till mig som är studentsamordnare. Jag har koll på allt som rör din utbildning. På Sveriges Arkitekters kansli finns också stöd att få från förbundsjuristerna i arbetsrättsfrågor, vare sig det gäller praktik eller första jobbet.

Trevlig läsning,

Sara Sako
Arkitekt MSA
Studentsamordnare

FOTO: PETER PHILLIPS

sara.sako@arkitekt.se
08-505 577 28
070-199 17 26

Bonusar med medlemskap:

Branschrapporten: Utkommer en gång per år, hjälper dig att hålla koll på branschen.

Stipendier: Vi administrerar flera stipendier för arkitektstudenter.

Tävlingar: Att tävla som student är ett bra sätt att öva utanför skolan. Vi ser till att du får schyssta villkor!

Du hittar allt det här och mer på arkitekt.se

Att söka jobb och praktik

1

Våra karriärtjänster hjälper dig att vässa ditt cv och portfolio, förbereda anställningsintervjun med med

2

Personligt brev, cv och portfolio ska komplettera varandra. De är lika viktiga men berättar olika saker om din erfarenhet; varför du passar för just det här jobbet, vad du har för erfarenheter och hur du arbetar.

3

Anpassa innehållet (cv, personligt brev, portfolio) efter jobbet du söker. Skicka inte ut massansökningar – lägg energi på jobb du verkligen vill ha.

4

Undvik klyschor: belys dina egenskaper med exempel och erfarenheter. Om du är "ansvarsfull", beskriv en situation när det kom till sin rätt.

5

Vid anställningsintervjun är det första intrycket viktigt. Visa att du har gjort research om arbetsgivaren och ställa frågor du inte kunnat läsa dig till. Om du inte hört något efter ett par veckor, kontakta dem och hör hur det går med processen.

Skillnaden mellan jobb och praktik

Att göra praktik under studieuppehåll är ett bra komplement till din utbildning. Som praktikant har du ett värde för arbetsgivaren. Du får ofta utföra riktiga arbetsuppgifter som någon annan med högre lön annars skulle ha gjort. Praktiken erbjuder både dig och arbetsgivaren en möjlighet att bygga upp en kontakt som kan leda till ett framtida jobb. De flesta som jobbat ett tag uppskattar den inspiration det ger att få in en studerande med friska idéer och fräska kunskaper på arbetsplatsen.

En praktikanställning är jämförbar med andra visstidsanställningar. Sveriges Arkitekters kollektivavtal med STD Almega gäller på samma sätt för praktikanter som för övriga medarbetare på arbetsplatsen.

Sveriges Arkitekter rekommenderar att praktikanställning sker under studietid eller mellan studieperioder. Våra rekommenderade lägsta löner är baserade på att praktiken innehåller följande:

- Inblick i arkitektarbetets olika skeden.
- Medverkan i projekt- och byggmöten samt sammanträden med kunder, brukare och myndigheter tillsammans med handledaren.
- Inblick i olika arbetsuppgifter och verksamhetsområden. En praktikant ska inte behöva vara produktiv hela tiden!
- Deltagande i kurser, studiebesök med mera på samma sätt som den ordinarie personalen.

Om handledaren

- Praktikanten har en handledare under hela sin praktiktid. Handledaren behöver inte vara samma person utan kan skifta när praktikanten får nya arbetsuppgifter.
- Handledaren ska förse praktikanten med meningsfulla och väl avpassade arbetsuppgifter.
- Handledaren bör vara erfaren, kunnig och ha tillräckligt med tid för sin praktikant.
- Handledaren och praktikanten bör ha regelbundna möten, där frågor om arbetssätt och arbetsrutiner kan tas upp till genomgång. Om det är något moment som praktikanten missat eller inte förstått bör detta diskuteras.

Lön och avtal när du börjar jobba

Innan du börjar jobbet ska du och arbetsgivaren vara överens om din lön. Om du inte får ett löneförslag från arbetsgivaren måste du själv komma med ett löneanspråk. Var beredd på att redan under intervjun ange vilken lön du vill ha om arbetsgivaren ställer frågan.

Det är viktigt att få en bra lön från start eftersom det brukar ta tid att få en relevant lön om du går in med för låg lön. På vår hemsida hittar du alltid den senaste lönestatistiken samt rekommenderade lägsta lön för praktik under studietiden eller som nyexaminerad.

Alla kommunala och statliga arbetsgivare och även de flesta privata har kollektivavtal. Med ett sådant räcker det att du får en skriftlig anställningsbekräftelse. Där framgår att det finns avtal, din anställningsform, din lön, arbetstidsmätt, tillträdesdag etcetera. Arbetsgivaren är skyldig enligt lag att ge dig en sådan anställningsbekräftelse.

Saknas kollektivavtal, försök att få ett anställningsavtal som ger dig de förmåner kollektivavtalet skulle ha garanterat. Om arbetsgivaren presenterar ett eget förslag till anställningsavtal bör du kolla att detta innehåll överensstämmer med innehållet på vår blankett. Skriv inte under någonting om du är osäker på villkoren, hör istället av dig för att diskutera avtalet med förbundets jurister.

Anställningsformer

Tillsvidareanställning är huvudregeln. Den innebär att du är anställd tills du säger upp dig eller tills arbetsgivaren avskedar dig.

Tidsbegränsad anställning är av två typer: Vid allmän visstidsanställning jobbar du en viss, överenskommen tidsperiod. Det är den vanligaste anställningsformen när du gör praktik. Du har inte rätt att avsluta anställningen tidigare – om du till exempel skulle erbjudas ett annat jobb – om du och arbetsgivaren inte skriver in en uppsägningstid i avtalet. Vid ett vikariat ersätter du en anställd som är ledig för semester, tjänst- eller föräldraledig.

Provanställning kan vara i max sex månader. Om inte annat sägs går provanställningen då över i tillsvidareanställning. Under provanställningen kan du dock bli uppsagd eller välja att sluta själv utan skäl.

Anställningsformerna är reglerade i LAS, Lagen om anställningsskydd.

Vill du veta mer finns information på arkitekt.se/kunskapsbanken/

JOBBA UTOMLANDS

Att jobba utomlands är lärorikt och ger mer än bara arbetslivserfarenhet. Tänk på att svenska lagar inte gäller i andra länder och att det kan finnas andra bestämmelser som påverkar dig som arkitekt. Kontakta alltid Sveriges Arkitekters systerorganisation i respektive land, de finns listade på uia-architectes.org. Viktigast är att du alltid skriver ett avtal med din arbetsgivare.

PORTFOLIO

Din portfolio ska visa upp din förmåga att kommunicera med hjälp av bilder och göra det tydligt vilka projekt du intresserar dig för. Senare under din karriär kommer din portfolio kunna visa hur du har profilerat dig under din yrkesverksamma tid. Den portfolio du skickar in tillsammans med din ansökan bör vara mindre omfattande än den du senare tar med dig till intervjun.

Välj ut det bästa: portfolion ska väcka nyfikenhet!

Ett bra urval är en konst i sig: din portfolio ska inte visa upp allt du någonsin har gjort.

Paketera det väl: presentera ditt material på ett överskådligt sätt och välj ett format som funkar bra att skriva ut. Tänk på att det inte går att maila hur tunga filer som helst.

Vad är ditt bästa tips till den som söker jobb?

Vi ställer frågan till några arbetsgivare i arkitektbranschen.

“Våga ringa, även om det känns läskigt. Du kan alltid be dem förklara lite mer vad jobbet innebär och hur en typisk arbetsdag ser ut. Strunta i att det inte är ditt drömjobb. Drömjobbet kan du få senare. Försök motivera varför du vill arbeta på just den arbetsplatsen. Arbetsgivaren vill känna sig utvald och inte bara som en grå massa i mängden.”

Sofia Brydolf, landskapsarkitekt MSA, exploateringskontoret i Stockholms stad

“Måla upp en genuin bild av vem du är, vad du brinner för och vad du vill bidra med och dessutom varför du tror att arbetsplatsen i fråga är den rätta. En stor portion självinsikt och ärlighet fungerar bäst på lång sikt, liksom vetskapen om att även personkemi spelar roll.”

Åsa von Malortie, landskapsarkitekt LAR/MSA, Sydväst arkitektur och landskap

“Kom ihåg att lika mycket som du söker dem, så söker de dig. Var därför noggrann med var du söker jobb och var specifik med varför du söker jobb just på det kontoret i din ansökan.”

Caroline Asserlind, inredningsarkitekt, Link Arkitektur

“Bestäm dig för var du vill jobba, vilken byrå du delar filosofi med och utforma sedan din ansökan för dem och slå dem en signal eller knacka på.”

Joakim Kaminsky, arkitekt SAR/MSA och **Fredrik Kjellgren**, arkitekt SAR/MSA, Kjellgren/Kaminsky

Vanliga frågor om titlar och medlemskap.

Hur länge kan jag vara studentmedlem?
Planerar du att studera utomlands eller tar studieuppehåll för att praktisera kan du fortfarande vara studentmedlem. Om du däremot skaffar dig ett mer varaktigt jobb efter din kandidatexamen ska du bli yrkesverksam medlem. Du kan alltid återgå till studentmedlemskap när du börjar plugga igen.

Hur blir jag yrkesverksam medlem?

Du skickar in en kopia på ditt examensbevis till kansliet. Medlemskansökan finns på arkitekt.se/bli-medlem

Vad betyder MSA?

MSA står för medlem i Sveriges Arkitekter. När du blir yrkesverksam medlem får du använda din utbildningsbakgrund tillsammans med MSA som titel: Arkitekt MSA, Landskapsarkitekt MSA, Inredningsarkitekt MSA eller Planeringsarkitekt MSA.

Vad betyder de olika yrkestitlarna?

LAR, SAR, SIR och FPR står för riksförbunden för de fyra professionerna som 2002 gick samman till Sveriges Arkitekter. Som medlem kan du ansöka om yrkestitel kopplad till din profession.

När får jag min yrkestitel?

Du måste ha studerat i fem år och därefter jobbat i två år. Du kan inte räkna tiden som du gör praktik till dina två års yrkeserfarenhet.

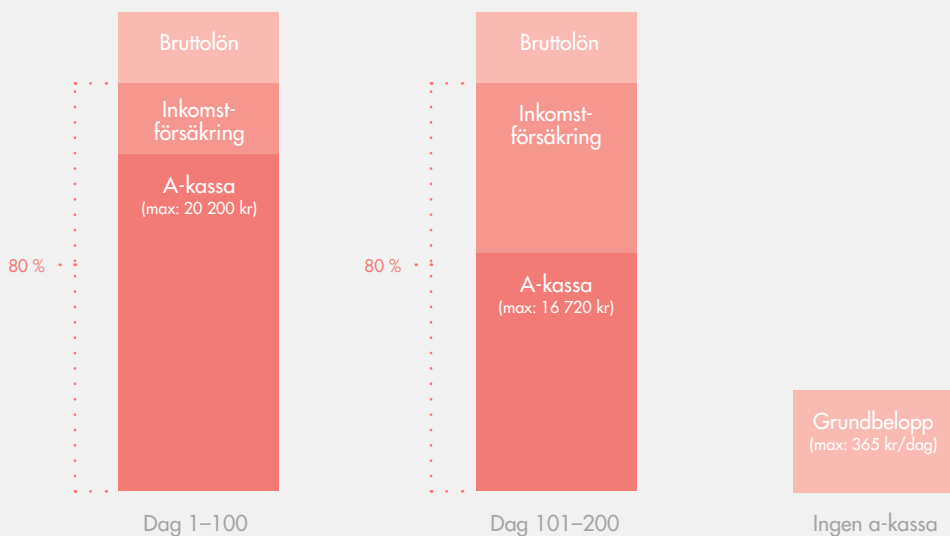
Läs mer på arkitekt.se/stadga

A-kassa och inkomstförsäkring

Arbetslöshetsförsäkringen finns som en trygghet för alla som jobbar i Sverige. Om du inte är medlem kan du ändå ha rätt till ersättning men då med ett lägre belopp. När du går med i a-kassan försäkras du din lön. De flesta som är med i a-kassan är det inte för att man tror att man kommer bli arbetslös utan OM det skulle hända. Är du med i både a-kassan och Sveriges Arkitekter har du även en inkomstförsäkring som kan ge dig upp till 80 procent av din a-kassegrundande lön om du har en högre lön än a-kassans tak.

Akademikernas erkända a-kassa är Sacoförbundens egen gemensamma arbetslöshetskassa och är den som vi rekommenderar. Dina studier måste vara avslutade eller definitivt avbrutna för att du ska ha rätt till ersättning. Därför kan du inte få ersättning under sommarlov eller andra studieuppehåll. Är du redan med i en annan a-kassa kan Akademikernas a-kassa hjälpa dig att byta. Läs mer på deras webbplatsen: aea.se

Exempel vid månadslön 31 000 kr

Fungerar a-kassa och studier ihop?

Framförallt är det aktuellt för dig som haft ett jobb före studierna och redan är med i a-kassan. Heltidsstudier räknas nämligen som överhoppningsbar tid. Har man studerat på heltid kan kvalifikationstiden, som ligger till grund för arbetsvillkoret, förlängas med samma antal månader som man studerat (i max fem år). Även extrajobb eller sommarjobb kan räknas in i din kvalifikationstid. Det är också lägligt att gå med i a-kassan när du gör praktik, då har du en bra försäkring för den dagen du tar examen om du inte får ett jobb från dag ett. Kontakta Akademikernas a-kassa och ta reda på vad som gäller för dig!

A-kassa och inkomstförsäkring
Ersättningen från a-kassan har ett tak. Därför erbjuder vi dig som medlem i Sveriges Arkitekter en inkomstförsäkring som kan ge dig upp till 80 procent av lönen upp till 80 000 kronor/månad i sammanlagt 120 ersättningsdagar (se diagram). För att ha rätt till inkomstförsäkringen behöver du ha varit medlem i minst ett år. Tiden som studentmedlem räknas, men du behöver vara yrkesverksam medlem den dagen du blir arbetslös. För att få ersättning från inkomstförsäkringen måste du även vara medlem i a-kassan.

KAN JAG FÅ A-KASSA?

För att få arbetslöshetsersättning som baseras på den genomsnittliga lön du haft ska tre villkor vara uppfyllda.

- 1 Du ska klara arbetsvillkoret*
- 2 Du ska vara medlem och ha varit det i minst tolv månader.
- 3 Du ska vara arbetslös och anmäld på arbetsförmedlingen.

*Arbetsvillkor:

Huvudregeln: Arbetsvillkoret innebär att du ska ha arbetat minst 80 timmar per månad i sex månader under den senaste tolvmånadersperioden. Alternativregeln: Har du arbetat sammanlagt 480 timmar, minst 50 timmar per månad under sex sammanhängande månader kan du ha rätt till ersättning. Grundbelopp: Är du inte med i a-kassan kan du ändå få ersättning i form av grundbelopp om du är arbetslös och anmäld på arbetsförmedlingen. För det krävs att du klarar arbetsvillkoret.

Sveriges Arkitekter är en fack- och branschorganisation som samlar alla arkitekter, från professionerna husbyggnad, inredning, landskap och planering. Utgångspunkten för vår verksamhet är att bra villkor för arkitektens yrkesutövning är en förutsättning för goda livsmiljöer.

Vi jobbar med fackligt arbete, branschutveckling samt professions- och arkitekturfrågor. Viktiga mål är att visa på betydelsen av arkitektens förutsättningar och dess förmåga att göra skillnad i samhället samt att påverka våra medlemmars villkor.

Förbundet samlar 13 000 medlemmar, varav 2 600 arkitektstudenter. Vi är en del av Saco, Sveriges Akademikers Centralorganisation.

Sveriges Arkitekter
Storgatan 41
Box 5027
102 41 Stockholm
Sweden
Telefon
+46-8 505 577 00

 @sverigesarkitekter
 @sveriges_arkitekter
 @SvArkitekter

www.arkitekt.se